

CIÈNCIES

Inventari d'arbres singulars i d'interès no protegits de la comarca de l'Alt Empordà (2015)

Per Marta Ball-llosera Font,^(*) Montserrat Pascual Manich^(*)

Resum

Un arbre és un element identificador del nostre patrimoni i de la nostra història. Pot designar llocs geogràfics i són elements presents a l'art com la fotografia, la pintura, l'arquitectura, la literatura o altres manifestacions. Conformen el paisatge que coneixem, són referència per l'orientació i molts d'ells testimonis de la història del nostre territori. És per això que la Institució Altempordanesa per a la Defensa i Estudi de la Natura (IAEDEN) ha elaborat un inventari d'arbres singulars i d'interès no protegits de la comarca de l'Alt Empordà. Representa un recull d'exemplars d'arbres que es consideren interessants per a la comarca de l'Alt Empordà i que ara com ara no estan protegits sota cap catalogació (ja sigui en el planejament municipal o en la declaració d'arbre monumental declarat per la Generalitat o singular o d'interès comarcal).

En aquest inventari s'han elaborat fitxes informatives d'un total de 150 arbres de la comarca de l'Alt Empordà ubicats en 35 municipis diferents, en els quals es fa una proposta de catalogació com a arbre/arbreda d'interès local. Així com també s'han inventariat 14 arbredes que es proposen de catalogar com a arbreda d'interès comarcal.

Paraules clau

Alt Empordà, arbres singulars, arbre d'interès, arbre protegit, arbre monumental, interès local, interès comarcal, territori, conservació, paisatge, patrimoni, medi natural

Abstract

A tree can be an identifying element of our heritage and our history. Trees can designate geographic locations and are present in art such as photography, paintings, architecture, literature and other manifestations. They shape the landscape we know, are landmarks that guide us and many are testimonies of our territory's history. Therefore, the Alt Empordà Institution for the Defence and Study of Nature (IAEDEN, in its Catalan acronym) has completed an inventory of singular and interesting, but not protected trees in the Alt Empordà county. It presents a collection of trees considered of interest for the region and which to date are not protected under any classification (either in municipal catalogues or declared as monumental, singular or interesting tree by the Catalan government). This inventory includes informational files for a total of 150 trees from the Alt Empordà county, located in 35 different municipalities, suggesting their protection as tree/grove of local interest. It also includes 14 groves which are proposed for protection as groves of regional interest.

Keywords

Alt Empordà, singular trees, tree of interest, protected tree, monumental tree, local interest, regional interest, territory, conservation, landscape, heritage, environment

Recepció: 28/06/2015 • Acceptació: 23/07/2015.

* Llicenciades en Ciències Ambientals - iaeden@iaeden.cat

DOI: 10.2436/20.8010.01.182

AIEE, Figueres, 46 (2015), pàg. 275-290

INTRODUCCIÓ

Un arbre no solament és una planta alta i llenyosa, sinó que ens serveix per a designar moltes altres coses com refranys o topònims. També són elements presents en la fotografia, la pintura, l'arquitectura, la literatura i en altres manifestacions. Conformen el paisatge que coneixem, referència per a l'orientació i són testimonis de la història del territori.

Per tot plegat, l'any 1987 la Generalitat de Catalunya va aprovar la normativa per a la declaració d'arbres monumentals, protegint els arbres d'interès d'acord amb la grandària, però sense menystenir la significança històrica o la bellesa que ofereixen. La protecció governamental ha ajudat a salvaguardar aquests arbres, alhora que els ha donat a conèixer fins a aconseguir que avui rebin més estima que ahir. I és que amb els arbres passa com amb les persones: si sabem que hi són i ens hi apropem, serà possible establir una comunitat que ens enriqueixi.

La Institució Altempordanesa per a la Defensa i Estudi de la Natura (IAEDEN) ha elaborat un *Inventari d'arbres singulars i d'interès no protegits de la comarca de l'Alt Empordà*, que és un recull d'exemplars d'arbres que es poden considerar singulars a la comarca de l'Alt Empordà que a data d'avui no estan protegits sota cap catalogació (ja sigui en el planejament municipal o en la declaració d'arbre monumental declarat per la Generalitat de Catalunya o singular o d'interès comarcal).

NORMATIVA REFERENT A LA PROTECCIÓ DELS ARBRES

Actualment, a la comarca de l'Alt Empordà, existeixen 11 arbres protegits catalogats com a **Arbre Monumental** per la Generalitat, tal com estableix el Decret 214/1987, de 9 de juny, sobre declaració d'arbres monumentals.

Es consideren **arbres monumentals** els exemplars que, per les mides excepcionals dins de la seva espècie, per la seva edat, història o particularitat científica, són mereixedors de mesures de protecció. Aquesta protecció implica la prohibició de tallar-los i d'arrencar-los totalment o parcialment, així com danyar-los per qualsevol mitjà. La declaració dels arbres monumentals es fa des de la Generalitat, que els pot declarar d'ofici o a petició dels propietaris dels terrenys on radiqui l'arbre.

Els arbres monumentals declarats per la Generalitat situats a la comarca de l'Alt Empordà són:

Municipi	Declaració	Exemplar	Espècie científica
Agullana	Ordre de 30 d'agost 1988 (DOGC 1042, 12-09-1988)	Suro del Mas Perxés	<i>Quercus suber</i>
	Ordre de 8 de febrer de 1990 (DOGC 1262, 02-03-1990)	El Fadri. Suro de Can Bech de Baix	<i>Quercus suber</i>
Albanyà	Ordre de 3 de desembre 1992 (DOGC 1687, 28-12-1992)	Roure dels Capellans	<i>Quercus pubescens</i> (= <i>Q. humilis</i>)
Capmany	Ordre de 19 d'abril de 1991 (DOGC 1440, 1991-05-08)	Plàtan de Can Compte	<i>Platanus x hispanica</i>
Colera	Ordre de 8 de febrer de 1990 (DOGC 1262, 02-03-1990)	Plàtan de la Plaça. Arbre de la Plaça	<i>Platanus x hispanica</i>
Darnius	Ordre de 8 de febrer de 1990 (DOGC 1262, 02-03-1990)	Plàtan de la Font d'en Massot	<i>Platanus x hispanica</i>
Jonquera, la	Ordre de 19 d'abril de 1991 (DOGC 1440, 1991-05-08)	El Suratell	<i>Quercus suber</i>
Maçanet de Cabrenys	Ordre de 6 de juliol de 2000 (DOGC 3189, 2000-07-24)	La Pubilla	<i>Quercus suber</i>
Llançà	Ordre de 8 de febrer de 1990 (DOGC 1262, 02-03-1990)	Arbre de la Llibertat	<i>Platanus x hispanica</i>
Vilafant	Ordre de 19 d'abril de 1991 (DOGC 1440, 1991-05-08)	Alzina de la Font de Can Massanet	<i>Quercus ilex ssp ilex</i>
Vilanant	Ordre de 30 d'agost 1988 (DOGC 1042, 12-09-1988)	Alzina bessona del Mas Nebot	<i>Quercus ilex ssp ilex</i>
	Ordre de 30 d'agost 1988 (DOGC 1042, 12-09-1988)	Alzina bessona del Mas Nebot II	<i>Quercus ilex ssp ilex</i>

A més d'aquesta protecció que estableix la Generalitat de Catalunya, des de l'àmbit municipal també es poden protegir arbres/arbredes d'interès local o comarcal, tal com estableix la normativa existent:

– Decret 47/1988, d'11 de febrer, sobre declaració d'arbres d'interès comarcal i local.

– Decret 120/1989, de 17 d'abril, sobre declaració d'arbredes monumentals d'interès comarcal i d'interès local.

– Normativa urbanística en el marc del Pla d'Ordenació Urbanística Municipal (POUM).

Es consideren **arbres d'interès local i/o comarcal** determinats exemplars d'espècies arbòries que pel seu valor monumental, històric o científic, formen part del patrimoni cultural de Catalunya. O també arbres que tot i que no assoleixen el grau de notorietat dels anteriors, també se'n considera necessària la protecció i conservació per les seves característiques i popularitat dins el municipi o la comarca. I es consideren **arbredes d'interès local i/o comarcal** els conjunts, les arbredes o els bosquets que, per la seva particularitat científica o la seva història, per les mides excepcionals dels arbres del conjunt, per les espècies que els constitueixen o per la seva edat, són mereixedors de mesures de protecció.

En ambdós casos, aquesta protecció implica la prohibició de tallar-los i d'arrencar-los totalment o parcialment, així com danyar-los per qualsevol mitjà. Per a la realització de tractaments silvícoles i fitosanitaris que calguin per al manteniment del bon estat de l'arbre caldrà autorització de l'administració competent. La seva declaració és per part de l'administració pública competent. La declaració dels arbres d'interès comarcal es farà per acord del Consell Comarcal, d'ofici o a petició dels propietaris del terreny on radiqui l'arbre. I la declaració dels arbres d'interès local es farà per acord de l'ajuntament corresponent, d'ofici o a petició dels propietaris del terreny on radiqui l'arbre. Per la declaració se seguiran els criteris següents: interès científic, interès històric, mida, edat i altres.

La declaració d'arbredes monumentals s'entén sense perjudici de la protecció que pot representar la declaració individual d'alguns dels arbres del conjunt com a arbres monumentals, d'interès comarcal o d'interès local.

A part d'aquests decrets esmentats, la **normativa urbanística** en el marc del Pla d'Ordenació Urbanística Municipal (POUM) pot desplegar un catàleg de béns a protegir, en el qual es poden especificar béns d'interès natural com determinats arbres del municipi.

Cal considerar que a la comarca de l'Alt Empordà existeixen arbres d'un alt grau d'interès protegits i catalogats segons la normativa detallada com són:

Arbres d'interès local declarats pels plens dels ajuntaments.

Municipi	Any declaració	Exemplar	Espècie científica
Jonquera, la	1991	Xiprer de l'embassament de Requesens	<i>Taxodium distichum</i>
	1991	Tell del castell de Requesens	<i>Tilia plathyphyllos</i>
	1991	Píce de la Font Rovellada	<i>Picea abies</i>
	1991	Cedre de Requesens	<i>Cedrus atlantica</i>
	1991	Faig Ajagut	<i>Fagus sylvatica</i>
	1991	Els dos Pins del Molí	<i>Pinus pinea</i>
Portbou	2001	Pi del Jardí de la Casa Herrero	<i>Pinus sp.</i>
Roses	1994	Pi d'en Rahola; Pi Gros	<i>Pinus pinea</i>
	1994	Olivera de l'Alzeda	<i>Olea europaea var. europaea</i>
	1994	Tamariu de Roses	<i>Tamarix sp.</i>
	1994	Palmera del monument al Pescador	<i>Washingtonia sp.</i>
	1994	Arbre argentat del monument al Pescador, Cinamon	<i>Elaeagnus angustifolia</i>

Arbres catalogats com a béns a protegir en el Plan d'Ordenació Urbanística Municipal (o Normes Subsidiàries). Després de consultar el Registre de planejament urbanístic de Catalunya, s'ha elaborat el següent quadre:

Municipi	Document urbanístic	Exemplar	Espècie científica
Agullana	Precatàleg NNSS Agullana	Suro de la Roca del Bolet	<i>Quercus suber</i>
	Precatàleg NNSS Agullana	Els Castanyers de Santa Eugènia	<i>Castanea sativa</i>
	Precatàleg NNSS Agullana	Suro del Puig del Ram	<i>Quercus suber</i>
	Precatàleg NNSS Agullana	Suro del Fadri del passatge del Parrot	<i>Quercus suber</i>
	Precatàleg NNSS Agullana	Castanyer de la font de Mas Ferrer	<i>Castanea sativa</i>
	Precatàleg NNSS Agullana	Suro de la Font de Cal Rabit	<i>Quercus suber</i>
	Precatàleg NNSS Agullana	Suro de la font de Boadella	<i>Quercus suber</i>
Bàscara	Normativa POUM Bàscara (article 130)	Alzines de ca l'Aleix	<i>Quercus ilex</i>
La Selva de Mar	NNSS La Selva de Mar - Catàleg de protecció	Entorn de la font dels Lledoners	
Roses	POUM Roses - Relació béns protegits	Olivera del Mas Oliva	
	POUM Roses - Relació béns protegits	Palmera de Correus	
	POUM Roses - Relació béns protegits	Figuera del mas de les Figueres	
	POUM Roses - Relació béns protegits	Lledoners del cau de les Guilles	
	POUM Roses - Relació béns protegits	Alzina surera/Suros de la font de la torre del Sastre	
	POUM Roses - Relació béns protegits	Plàtan del col·legi Narcís Monturiol	
	POUM Roses - Relació béns protegits	Pollancre de la Ciutadella	
Vilaür	NNSS Vilaür - Precatàleg d'elements de la zona SNU d'interès botànic, autòcton i arquitectònic	Barrera de xiprers de tot el municipi	
	NNSS Vilaür - Precatàleg d'elements de la zona SNU d'interès botànic, autòcton i arquitectònic	Alzina de l'accés a la zona esportiva	
	NNSS Vilaür - Precatàleg d'elements de la zona SNU d'interès botànic, autòcton i arquitectònic	Roure de la zona del safareig públic	
	NNSS Vilaür - Precatàleg d'elements de la zona SNU d'interès botànic, autòcton i arquitectònic	Lledoners del perímetre de can Puig	

Pel que fa a la declaració comarcal, no ens consta que s'hagi protegit cap arbre a l'Alt Empordà, ni tampoc cap arbreda.

METODOLOGIA I FONTS DE DADES

Els arbres identificats a l'inventari segueixen com a criteri:

– Haver estat mencionats com a destacats en bibliografia o Internet, ja sigui per l'interès de l'arbre o per haver estat una referència d'algun acte històric.

– Haver estat font d'inspiració literària o artística.

– Ser mencionats com a singulars i destacats per entrevistes fetes a agents d'interès a la comarca, ja sigui per la seva grandària, bellesa o antiguitat i la seva integració en el paisatge.

A més, tal com ja s'ha comentat, cap d'aquests arbres ens consta que estigui catalogat ni protegit.

Pel que fa als noms dels arbres, s'ha volgut ser el més fidel possible al nom popular o conegut per la zona, normalment associat a la pertinença o el lloc.

La procedència de les dades de les fitxes de l'inventari estan especificades en les fitxes corresponents a cada exemplar, però poden provenir de publicacions diverses, col·laboracions o visites pròpies. Una de les fonts de dades més importants de les quals s'ha nodrit aquest inventari és el recull documental de la Generalitat de Catalunya de la secció de Gestió d'Espais Naturals.

La majoria dels exemplars i les dades incloses mencionades en l'inventari han estat validades amb una visita de camp, tal com es fa constar a les fitxes. I aquesta és la raó per la qual a cada fitxa s'inclou la informació d'estat, en el qual es diferencia entre:

– Localitzat: arbre del qual es tenia informació i s'ha localitzat, i validat les dades.

– No localitzat: arbre del qual es té informació i no s'ha localitzat en visita a camp, però que la font d'informació de la qual procedeix no ens sap confirmar la seva mort o desaparició i, per tant, es manté en l'inventari.

– No visitat: arbre del qual es té informació i se'ns ha fet arribar informació i validació de la seva existència, per la qual cosa no s'ha considerat necessari de fer una visita de camp.

– Mort: en el cas d'arbres dels quals es tenia informació, però s'han trobat les restes mortes o la font d'informació ens ha notificat la seva desaparició i, per tant, ja no s'ha inclòs en l'inventari.

Així mateix, en les fitxes hi ha la informació de l'origen de les dades que amplia aquesta informació.

Les mesures que s'han considerat per a caracteritzar l'arbre són l'alçada, el volt o el perímetre de canó i el diàmetre de la capçada.

– L'alçada és difícil de determinar i s'ha pres utilitzant l'aplicació Android "Measure Height" que és un programari que utilitza dispositius acceleròmetre i equacions trigonomètriques per calcular la distància a una alçada dels arbres i l'arbre.

Tot i això, hem pogut comprovar que les alçades porten associat un +/- 15% d'error, per tant, es pot considerar una dada aproximada.

– El volt o perímetre de canó és la mesura del perímetre del tronc a 1,3 m del terra. Sempre que no s'indiqui el contrari, s'ha mesurat a 1,3 m.

– El diàmetre de la capçada s'ha calculat aproximadament amb l'arbre i fent una comprovació per ortofotomapa, en especial als arbres de fulla caduca.

– En el conjunt d'arbres identificats com és el cas de tamariuars s'ha calculat l'àrea aproximada, a través d'una visita i una comprovació per ortofotomapa.

I finalment, després de l'anàlisi de totes les dades, ens atrevim a fer una proposta de catalogació de cada un dels exemplars inclosos a l'inventari.

També s'ha volgut fer una proposta de catàleg d'arbredes d'interès comarcal, ja que un percentatge destacat del territori altempordanès és bosc i determinats espais gaudeixen ara mateix de valors excepcionals que caldria preservar. En concret, s'han agafat dades i estudis procedents que identifiquen masses forestals d'interès a l'Alt Empordà procedents del centre de recerca CREAM de la Universitat Autònoma de Barcelona que és un centre de referència en investigació d'ecologia terrestre. En concret s'han proposat com a boscos o rodals singulars d'interès per a ser declarats com a arbredes comarcals pels seus valors en matèria de biodiversitat, maduresa, aprofitament productiu o silvícola i interès social.

Som plenament conscients que, per a l'elaboració d'un catàleg exhaustiu de tots els arbres empordanesos, voldria un treball de molta més dedicació, ja que ens hem adonat que la gent de cada territori té identificats arbres singulars en el seu paisatge, història i vida, i que segur que no estan tots inclosos en les fitxes que presentem. Però, entenem que aquesta primera aproximació pot servir per animar-nos a recollir aquesta informació. I per aquesta raó deixem obert el document a noves aportacions, a noves revisions, o també que la mateixa gent dels municipis identifiqui nous exemplars d'interès i que us agrairem que ens informeu a iaeden@iaeden.cat o bé personalment, de manera que us ensenyarem la metodologia per a l'elaboració de noves propostes.

FITXES DE L'INVENTARI D'ARBRES SINGULARS I D'INTERÈS NO PROTEGITS DE LA COMARCA DE L'ALT EMPORDÀ

La Institució Altempordanesa per a la Defensa i Estudi de la Natura (IAEDEN) ha elaborat aquest *Inventari d'arbres singulars i d'interès no protegits de la comarca de l'Alt Empordà*, que és un recull d'exemplars d'arbres que es poden considerar singulars a la comarca de l'Alt Empordà que a data d'avui no estan protegits sota cap catalogació (ja sigui en el planejament municipal o en la declaració d'arbre monumental declarat per la Generalitat de Catalunya o singular o d'interès comarcal).

En aquest inventari, s'han elaborat **fitxes informatives d'un total de 150 arbres/arbredes de la comarca de l'Alt Empordà ubicades en 35 municipis diferents**, en els quals es fa una **proposta de catalogació com a arbre/arbreda d'interès local**. Així com també s'han inventariat **14 arbredes que es proposen de catalogar com a arbreda d'interès comarcal**.

Aquest inventari és el punt de partida d'identificació dels exemplars d'arbres i arbredes que no gaudeixen de cap tipus de declaració per a facilitar-ne la seva protecció per part de les administracions competents.

Aquestes fitxes són consultables a la web www.iaeden.cat

No es descarta que en algun municipi s'hagi fet alguna protecció a algun exemplar d'arbre que no s'hagi detectat, si és aquest el cas, amb la tramesa de la informació s'esmenarà l'error.

FITXA INVENTARI D'ARBRES SINGULARS I D'INTERÈS NO PROTEGITS
DE LA COMARCA DE L'ALT EMPORDÀ 2015
Elaborat per IAEDEN

Municipi FAR D'EMPORDÀ

Nom de l'arbre Roure del Far d'Empordà

Nom científic Quercus sp

Estat Localitzat

Característiques físiques

Alçada	14
Volt de canó (mesurat a 1,30 m si no s'indica el contrari)	3,1
Capçada	20

Coordenades UTM d'ubicació X: 498898 Y: 4678169
(expressat en E(X) m N (Y) m 31N/ETRS89)

Proposta de catalogació

Proposta de catalogació com a arbre d'interès local.

Com arribar-hi

Situat en un dels camps entre el poble i el cinturó de ronda (N-II).

Observacions

Referència bibliogràfica

Font dades

Menció entrevista Josep M. Dacosta i dades preses en una visita primer trimestre 2015.

Font fotografia

Pròpia

Autor: Josep M. Dacosta

Annals de l'Institut d'Estudis Empordanesos, volum 46 (2015)
Inventari d'arbres singulars i d'interès no protegits
de la comarca de l'Alt Empordà (2015)

Es llista a continuació l'inventari d'arbres d'interès local

AGULLANA	Moreres del mas del Forn Plàtan de la font d'Avall Suro de Santa Eugènia Suro del Mas Casanova
ALBANYÀ	Xiprer de la Font del Bac Roure dels Carrabiners (R. Coll de la Creu) Roure del Clot de la Teuleria (R. Canals del Carig)
BORRASSÀ	la Sapineta
CABANELLES	Alzina de Can Puig Lledoner del Mas Gummà Roure de Cabanelles
CADAQUÉS	Baladre gran de Es Poal Bellaombres de la plaça del Doctor Trèmols Oliveda de cala Jonquet
CANTALLOPS	Plàtan 1 de Can Flequer Plàtan 2 de Can Flequer Suro Gros Suro de les Tretes
CASTELLÓ D'EMPÚRIES	Palmera de la Catedral
CISTELLA	Alzina de Can Patiràs Lledoner de Can Muntaner Xiprer de Vilarig
DARNIUS	Suro de Sant Esteve del Llop
L'ESCALA	Alzina de la Coma d'Empúries Llorer del Museu d'Empúries Pi de Vilanera Pi de Can Guanté Plàtan del Molí Tamarius del Passeig Marítim
ESPOLLA	Suro dels Vilars el Toix
FAR D'EMPORDÀ	Roure del Far d'Empordà

FIGUERES	<p>Alzina del cementiri Arbre ampolla del cementiri Cedre del cementiri Cedre del claustre Ramon Muntaner Eucaliptus de la plaça de Vilatenim Fals pebrer del passatge de Ponent Fals pebrer de la clínica Santa Creu Figuera de la plaça de la Creu de la Mà Pi blanc de les 3 branques del cementiri Plàtans del Parc de l'Avinguda de Perpinyà Plàtan de les sis branques del camí de Sant Pau de la Calçada Plàtan del Parc de les Aigües Lledoners de la plaça d'Isabel II Magnòlia del cementiri Palmera de dàtils de la plaça Palmera Perelloner del castell de Sant Ferran Pi pinyer de les basses del Terrisser Plàtans de la Rambla Suro del cementiri Teix del cementiri Til·ler de la plaça dels Braus Xiprer de la pujada del castell de Figueres Xiprer de la plaça de Sant Pere Filera de xiprers del parc de les Aigües</p>
GARRIGUELLA	<p>Cedre de Can Trobat Pi de Can Trobat Plàtans de l'entrada de Garriguella</p>
JONQUERA, LA	<p>Castanyer 1 de la plaça de Requesens Castanyer 2 de la plaça de Requesens Faig de la Pedra (Requesens) Plàtans del passeig del riu Llobregat Plàtans de la plaça nova i de la font dels arbres Plàtans entrada sud de la Jonquera Plàtans sortida nord de la Jonquera Roure de Santa Maria de Requesens Suro dels Estanys de la Jonquera</p>
LLANÇÀ	<p>Pi del pont de Madres Tamariu de la platja de Grifeu</p>
MASARAC	<p>Olivera de Ca l'Ocell</p>

<p>MAÇANET DE CABRENYS</p>	<p>Alzina de la Cardona Alzina dels Caçadors Alzina del Diví Alzines de la Cova del Balló Alzina de la Font del Bac Alzina de la Font de Can Vinyes Alzina del Mas Arbre de l'amor de Can Bonet Arbres blancs de la Casilla Auró blanc de Fussimanya Boix Grèvol de Can Granja Càdec de la Pedra Dreta Castanyer de la font de can Fullaraca Castanyer del Mas Cirerer de la Costa de Dalt, finca la Falgarona Faig de la Font del Moixer Faig de Fussimanya Ginebre de la Rabassada Grèvol de les Salines Lledoner del Mas Magnòlia de can saguer Om del Roquet Pi de Can Seguer / Can Sagué Platana de Can Sagner Platana de la font de l'Aranyó Platana del Quintà Pollancre de les Tres Deus Roure de la Font de Can Vinyes Roures de Fussimanya 1 Roures de Fussimanya 2 Roures de Fussimanya 3 Roures de la Tosca Roure del Quintà Suro de Can Duran Suro de la Cardona 1 Suro de la Cardona 2 Suro del Grau Suro del Mas Suro del Prat de la Costa Suro del Quintà Teix del Fau Tell del pont de can Poquet Xiprer del cementiri Xiprer del Roquet</p>
<p>MOLLET DE PERALADA</p>	<p>Olivera centenària de la Vinyeta</p>

PALAU-SAVERDERA	Lledoner de la Font Mallola Olivera bifurcada Suro de la urbanització Bellavista Sureda Roja - Suro Mas Bohera
PAU	Suro de l'Estany de Vilaüt
PERALADA	Morera del Molí de Peralada Olivera de l'hotel Peralada Pi del Mas de Sant Llätzer o de Cal Músic Pi del Molí de Peralada
PONT DE MOLINS	Plàtan del riu de Pont de Molins (dormider d'esplugabous)
EL PORT DE LA SELVA	Tamarius de cala Tamariua
PORTBOU	Pi de l'Hostal de la Masia
RABÓS D'EMPORDÀ	Auró negre del Mas de Baix Plàtan de la font Rovellada Suro de la Reguerada Suro del molí del mig
ROSES	Garrofer de cala Montjoï
SANT CLIMENT SESCEBES	Olivera del paratge de les Bassedes Plàtan de l'Horta d'en Cusí Roure de Comamillana
SAUS	Roure dels Camps del Passador Pi de la Lluïsa Alzines del local social
SIURANA D'EMPORDÀ	Olivera de Siurana
VAJOL, LA	Roure de Can Quera Pollancre de la Mina Canta
VENTALLÓ	Oliveres centenàries de Ventalló
VILABERTRAN	Cedre de la Torre d'en Reig
VILANANT	Alzina de Can Pujades Alzina Mas Tarascó 1 Alzina Mas Tarascó 2 Suro de Mas Nebot

CONCLUSIÓ

La IAEDEN considera que l'inventari d'arbres de la comarca és un reflex de la voluntat d'estimar i protegir el patrimoni que ens identifica, un testimoni –en alguns casos durant centenars d'anys– de la nostra història. En les primeres reflexions de com abordar aquest tema ens imaginàvem trobar una cinquantena d'exemplars. Però la realitat ens ha superat amb escreix. Som plenament conscients que hem obert una temàtica que segurament ens portarà feina per seguir catalogant espècies; perquè sabem que hi ha encara molts arbres de gran interès que esperen a ser catalogats, també.

Així doncs, com a primera reflexió destacaríem que en matèria d'arbres d'interès singular a l'àmbit local hi ha molta feina per fer, ja que la gent de cada territori té identificats arbres singulars en el seu paisatge, història i vida, i que segur que no estan tots representats en l'inventari que es presenta. Però, entenem que aquesta primera aproximació pot servir per animar-nos a recollir aquesta informació. I per aquesta raó deixem obert el document a noves aportacions, a noves revisions, o també que la mateixa gent dels municipis identifiqui nous exemplars d'interès i que us agrairem que ens informeu a iaeden@iaeden.cat o bé personalment, de manera que us ensenyarem la metodologia per a l'elaboració de noves propostes.

La segona conclusió és que és responsabilitat de la gent del territori el fet de vetllar pel nostre patrimoni més proper i conegut, per aquesta raó la responsabilitat de protegir aquests exemplars que ens identifiquen recau a les administracions d'àmbit local i comarcal. I en aquest sentit, un inventari com el que es presenta els facilita aquesta tasca.

I, finalment, cal que com a ciutadans tinguem cura i vetllem per la conservació dels valors natural del nostre patrimoni, territori i paisatge empordanès!

AGRAÏMENTS DEL TREBALL

Aquest inventari ha estat elaborat el primer trimestre del 2015 per Marta Ball-Ilosera Font i Montserrat Pascual Manich, però no hauria estat possible sense la col·laboració d'Ernest Batlle, Bartomeu Borràs, Joan Budó, Enric Capalleras, Josep Maria Dacosta, Sebastià Delclòs, Jaume Geli, Eduard Parès, Pere Roura i Sabà i Lluís Serrano. Així com també es vol fer constar en els agraïments les persones que han participat en les visites de camp: Mar Batet, Elisabet Brunsó, Dolors Garcia, Llorenç Pascua, Francesc Tubau i Joan Ventura.

BIBLIOGRAFIA

Llibres

- AMICS DE L'ÀLBERA I EL PARC DEL CAP DE CREUS, *30 edificis religiosos romànics de l'Albera*, 2002.
- DACOSTA, J. M., *Arbres monumentals: les 30 millors ombres de l'Alt Empordà*. Guies del Patrimoni Comarcal 1. Figueres: Ed. Carles Vallès, 1988.
- ORÚS, E., *120 Grans Arbres del Pirineu Català i d'Andorra*. Farell Editors, 2007.
- RICART, V., *Les Fagedes*, Quaderns de la Revista de Girona núm. 168, 2013.
- VICENS, A., *100 arbres monumentals de Catalunya. Excursions a peu, en BTT i en cotxe*. Farell Editors, 2005.
- VINYETA, Ramon, *Els arbres monumentals de Catalunya*, Celblau-Torelló, 1985.
- VIÑAS, C. I VIÑAS, J., *Els Arbres de Figueres*, 2010.

Web

<http://ca.salines-bassegoda.org/natura/arbres-monumentals/>

Blog Pere Roura i Sabà – <http://www.massanetdecabrenys.com/arbres.html>

Articles

Revista Alberes – dossier l'oli Tardor-hivern 2011.